

ULUSLARARASI TİCARETTE DAMPİNG VE ANTİDAMPİNG

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

DAMPİNG TEORİSİ

A- DAMPİNG KAVRAMI

B- DAMPİNG KAVRAMININ UNSURLARI

- 1- Ayrılmış Piyasaların Varlığı
- 2- Ayrılmış Piyasalarda Fiyat Farklılaştırmasına Gidilmesi
- 3- Diğer Hususlar

C- DAMPİNG BENZERİ KAVRAMLAR

- 1- Satış Dampingi
- 2- Sosyal Damping
- 3- Kur Farkı Dampingi
- 4- Düşük Fiyatlı Damping
- 5- Tenzilatlı ve Zararına Satışlar
- 6- Sübvansiyonlar ve Sübvansiyon Dampingi

D- DAMPİNG TÜRLERİ

- 1- Süresine Göre Damping Türleri
  - a) Arızı - Ara Sıra Görülen Ani (Sporadic) Damping
  - b) Kısa Süreli (Short-run or Intermittent) Damping
  - c) Uzun Süreli –Kalıcı (Long-run or Continuous) Damping
- 2- Açık Damping – Gizli Damping Ayrımı
- 3- Doğrudan Damping - Dolaylı Damping Ayrımı
- 4- Üçüncü Ülke Dampingi
- 5- Girdi Dampingi
- 6- Montaj Dampingi

E- DAMPİNG TESPİTİ, ZARAR VE İLLİYET BAĞI

- 1- Genel
- 2- Dampingly İthalat
- 3- Normal Değer
- 4- İhraç Fiyatı

- a) Tanım
- b) İhraç Fiyatının Hesaplanması
- 5- Fiyat Karşılaştırması
- 6- Damping Marjının Hesaplanması
- 7- Zarar
- 8- İlliyet Bağı

F- DAMPİNGİN AMACI

G- DAMPİNGİN ETKİLERİ

- 1- İthalatçı Ülke Üzerindeki Etkileri
- 2- İhracatçı Ülke Üzerindeki Etkileri
- 3- Üçüncü Ülkeler Üzerindeki Etkileri

İKİNCİ BÖLÜM

ANTİDAMPİNG DÜZENLEMELER

A- ULUSLARARASI ALANDA ANTİDAMPİNG DÜZENLEMELER VE DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ MEVZUATI

- 1- Tarihsel Süreç
- 2- GATT'ın VI. Maddesi
- 3- GATT'ın VI. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma

4- Dünya Ticaret Örgütü

5- DTÖ Antidamping Anlaşması

- a) Damping Tespiti
- b) Zarar Tespiti
- c) Yerli Üretim Dalı Tanımı
- d) Soruşturmaların Başlatılması, Yürütülmesi ve Sonuçlandırılması
- e) Delillerin Sunumu ve Değerlendirilmesi
- f) Geçici Önlemler
- g) Fiyat Taahhütleri
- h) Dampinge Karşı Vergilerinin Uygulanması
- ı) Gözden Geçirmeler
- j) Geçmişe Yönelik Vergi Uygulaması
- k) Yetkili Mercilerce Yapılması Gerekli Duyurular
- l) Adli İncelemeler

m) Üçüncü Bir Ülke Adına Dampinge Karşı Önlem

n) Gelişmekte Olan Ülkelere İlişkin Yaklaşım

o) Dampinge Karşı Uygulamalar Komitesi

p) İstişare ve Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması

5- DTÖ Antidamping Anlaşmasında Öngörülen Soruşturma Süreci

6- Genel Değerlendirme

B- AVRUPA BİRLİĞİ ANTİDAMPİNG MEVZUATI

1- Giriş

2- Yasal Düzenlemeler

3- Antidamping Soruşturma Süreci

a) Genel

b) Soruşturma Süreci

4- AB Antidamping Mevzuatının Temel Özellikleri

a) "AB Çıkarı" Unsuru (Community Interest)

b) Sıfırlama Uygulaması (Zeroing)

c) Daha Az Vergi Kuralı (Lesser Duty Rule)

d) Uygulama Süresi Sona Eren Önlemler İçin Gözden Geçirme Soruşturmaları (Sunset Review)

5- Avrupa Birliği'nde Antidamping Düzenlemelere İlişkin Veriler

a) Üretim Sektörleri İtibariyle 1998-2007 Yılları Arasında AB Tarafından Açılan Antidamping Soruşturmaları

b) Soruşturma Açılan Ülkeler İtibariyle 1998-2007 Yılları Arasında AB Tarafından Açılan Antidamping Soruşturmalar

c) 1998-2007 Yılları Arasında Yıl Sonları İtibariyle AB'de Yürürlükte Olan Antidamping Önlem Sayıları

d) 31.12.2007 İtibariyle Ürün Bazında AB'de Yürürlükte Bulunan Antidamping Önlemler

e) 31.12.2007 İtibariyle Antidamping Önleme Maruz Kalan Ülkeler Bazında AB'de Yürürlükte Bulunan Antidamping Önlemler

f) 31.12.2007 İtibariyle AB'ye Karşı Yürürlükte Bulunan Antidamping Önlemlerin Önlemi Alan Ülkeler İtibariyle Dağılımı

g) 31.12.2007 İtibariyle AB'ye Karşı Yürürlükte Bulunan Antidamping Önlemlerin Önlemden Etkilenen Üye Ülkeler İtibariyle Dağılımı

6- Genel Değerlendirme

C- ABD ANTİDAMPİNG MEVZUATI

1-Tarihsel Süreç ve Yasal Düzenlemeler

- a) Giriş
- b) 1916 Tarihli Antidamping Kanunu
- c) 1921 Tarihli Antidamping Kanunu
- d) 1930 Tarihli Gümrük Kanunu

2- Antidamping Soruşturma Süreci

- a) Ticaret Bakanlığı Tarafından Soruşturmanın Başlatılması Aşaması
- b) ITC Soruşturmasının Ön Aşaması
- c) Ticaret Bakanlığı'nın Soruşturmasının Ön Aşaması
- d) Ticaret Bakanlığı'nın Soruşturmasının Nihai Aşaması
- e) ITC Soruşturmasının Nihai Aşaması

2- Antidamping Soruşturma Süreci

3- ABD Antidamping Mevzuatının Temel Özellikleri

- a) Sıfırlama Uygulaması (zeroing)
- b) Daha Az Vergi Kuralı (Lesser Duty Rule)
- c) Uygulama Süresi Sona Eren Önlemler İçin Gözden Geçirme Soruşturmaları (Sunset Review)
- d) "Byrd Değişikliği"

4- ABD'de Antidamping Düzenlemelere İlişkin Veriler

- a) Soruşturma Açılan Ülkeler ve Soruşturmaya Konu Ürünler İtibariyle ABD Tarafından 2000-2007 Yılları Arasında Açılan Antidamping Soruşturmaları
- b) 18.01.2008 İtibariyle, Antidamping Önleme Maruz Kalan Ülkeler, Önlem Alınan Sektörler ve Önlemin Alındığı Yıl Bazında ABD'de Yürürlükte Bulunan Antidamping Önlemler

5- ABD - Türkiye İlişkileri Çerçevesinde Antidamping Önlemler

D- TÜRKİYE'DE ANTİDAMPİNG DÜZENLEMELER

1- Giriş

2- Yasal Düzenlemeler

3- Antidamping Soruşturma Süreci

- a) Şikayet
- b) Başvuru Formunun Hazırlanması
- c) Soruşturmanın Açılması
- d) Bilgilerin Toplanması ve Doğrulanması
- e) İlgili Tarafların Dinlenmesi

- f) İlgili Tarafların Bilgilendirilmesi
- g) İşbirliğine Gelinmemesi
- h) Örnekleme
- ı) İhmal Edilebilir Oranlar
- j) Soruşturmanın Önlem Alınmadan Kapatılması ve Durdurulması
- k) Soruşturma Sırasında Verilebilecek Taahhütler
- l) Soruşturma Sırasında Alınabilecek Geçici Önlemler
- m) Soruşturmanın Kesin Önlem Alınması Kararı İle Sonuçlanması
- n) Kesin Önlemlerin Askıya Alınması
- o) Vergilerin Geriye Dönük Uygulanmasına İlişkin Esaslar
- p) Kesin Önlemlerin Yürürlük Süresi
- r) Önlemlerin Etkisiz Kılınmasının Engellenmesi
- s) Soruşturmaya İlişkin İlanlar
- t) Gözden Geçirme Soruşturmaları
- iii. Yeni İhracatçı İçin Gözden Geçirme Soruşturması
- u) İade Soruşturması
- v) Önlemlerin Etkisiz Kılınmasına Karşı Soruşturma
- y) Soruşturmanın Yeniden Açılması
- z) Yargısal Denetim

4- Gümrük Birliği İlişkileri Çerçevesinde Avrupa Birliği İle Türkiye Arasında Uygulanan Antidamping Önlemler

- a) Giriş
- b) 23 Kasım 1970 Tarihli Katma Protokol'ün 47. Maddesi
- c) 6 Mart 1995 Tarihli ve 1/95 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararı
- d) Genel Değerlendirme

5- Türkiye'de Antidamping Düzenlemelere İlişkin Veriler

- a) 1997-2007 Yılları Arasında Açılan Soruşturmaların Yıllara Göre Dağılımı
- b) Soruşturma Açılan Ülkeler İtibariyle 1997-2007 Yılları Arasında Açılan Soruşturmalar
- c) 1997-2007 Yılları Arasında Açılan Soruşturmaların Sektörler İtibariyle Dağılımı
- d) 1997-2007 Yılları Arasında Açılan Soruşturmaların Soruşturma Açılması İçin Başvuran Firmalar Açısından Değerlendirilmesi

- e) 1997-2006 Yılları Arasında Açılan Soruşturmalar İçin Ortalama Soruşturma Süreleri
- f) 1997-2007 Yılları Arasında Açılan, Ancak Tamamen veya Kısmen Önlem Alınmadan Kapatılan Soruşturmalar
- g) 1997-2007 Yılları Arasında Açılan Antidamping Soruşturmalarının Ayrıntılı Dökümü
- h) 31.12.2007 İtibariyle Yürürlükte Olan Antidamping Önlemler
- ı) 31.05.2008 İtibariyle Türkiye'ye Karşı Yürürlükte Bulunan Antidamping Önlemler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK VERGİ HUKUKU AÇISINDAN ANTİDAMPİNG VERGİLER

A- VERGİLEME YETKİSİ

B- ANTİDAMPİNG VERGİLERİN ANAYASAYA UYGUNLUĞU SORUNU

C- NİTELİĞİ İTİBARIYLA ANTİDAMPİNG VERGİLER

D- VERGİNİN AMACI

E- VERGİNİN UNSURLARI

F- ANTİDAMPİNG VERGİLERİN HİÇ ÖDENMEMESİ VEYA EKSİK ÖDENMESİ HALİNDE UYGULANACAK CEZAİ MÜEYYİDE

G- ANTİDAMPİNG VERGİLERİN GERİYE DÖNÜK UYGULANMASI

H- ANTİDAMPİNG VERGİLER İLE İLGİLİ DANIŞTAY KARARLARI

- 1- Danıştay 7. Dairesi'nin, 1993/5131 Esas, 1995/121 Karar Numaralı, 24.01.1995 Tarihli Kararı
- 2- Danıştay Vergi Dava Daireleri'nin, 1996/178 Esas, 1997/299 Karar Numaralı, 06.06.1997 Tarihli Kararı
- 3- Danıştay Vergi Dava Daireleri'nin, 1997/273 Esas, 1998/466 Karar Numaralı, 25.12.1998 Tarihli Kararı
- 4- Danıştay 7. Dairesi'nin, 2000/4903 Esas, 2001/342 Karar Numaralı, 08.02.2001 Tarihli Kararı
- 5- Danıştay 7. Dairesi'nin, 2000/10214 Esas, 2003/5231 Karar Numaralı, 29.12.2003 Tarihli Kararı
- 6- Danıştay 7. Dairesi'nin, 2005/2137 Esas, 2005/2024 Karar Numaralı, 20.09.2005 Tarihli Kararı
- 7- Danıştay 7. Dairesi'nin, 2006/99 Esas, 2006/3777 Karar Numaralı, 05.12.2006 Tarihli Kararı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI ALANDA ANTİDAMPİNG DÜZENLEMELERİN SEKTÖRLEVE ÜLKELER İTİBARIYLA DAĞILIMI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

A- GENEL AÇIKLAMALAR

B- ANTİDAMPİNG SORUŞTURMALARINA VE ANTİDAMPİNG ÖNLEMLERE İLİŞKİN İSTATİSTİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- 1- 1997-2006 Yılları Arasında Antidamping Soruşturması Açılan Sektörler ve Açılan Soruşturmaların Yıllara Göre Dağılımı
- 2- 1997–2006 Yılları Arasında Antidamping Soruşturması Açılan Ülkeler ve Açılan Soruşturmaların Yıllara Göre Dağılımı
- 3- 01.01.1995-30.06.2007 Tarihleri Arasında Antidamping Soruşturması Açılan Ülkeler ve Açılan Soruşturmaların Sektörler İtibariyle Dağılımı
- 4- 1997-2006 Yılları Arasında Antidamping Soruşturmasına Maruz Kalan Ülkeler ve Açılan Soruşturmaların Yıllara Göre Dağılımı
- 5- 01.01.1995–30.06.2007 Tarihleri Arasında Antidamping Soruşturmasına Maruz Kalan Ülkeler ve Açılan Soruşturmaların Sektörler İtibariyle Dağılımı
- 6- 1997-2006 Yılları Arasında Antidamping Önlem Alınan Sektörler ve Alınan Önlemlerin Yıllara Göre Dağılımı
- 7- 1997-2006 Yılları Arasında Antidamping Önlem Alan Ülkeler ve Alınan Önlemlerin Yıllara Göre Dağılımı
- 8- 01.01.1995-30.06.2007 Tarihleri Arasında Antidamping Önlem Alan Ülkeler ve Alınan Önlemlerin Sektörler İtibariyle Dağılımı
- 9- 1997-2006 Yılları Arasında Antidamping Önlem Alınan Ülkeler ve Alınan Önlemlerin Yıllara Göre Dağılımı
- 10- 01.01.1995-31.06.2007 Tarihleri Arasında Antidamping Önlem Alınan Ülkeler ve Alınan Önlemlerin Sektörler İtibariyle Dağılımı
- 11- 01.01.1995-30.06.2007 Tarihleri Arasında Antidamping Önlem Alan ve Antidamping Önleme Maruz Kalan Ülkelerin Karşılaştırmalı Dökümü

BEŞİNCİ BÖLÜM

ANTİDAMPİNG DÜZENLEMELERİN ULUSLARARASI TİCARET ÜZERİNDE ETKİLERİ

ANTİDAMPİNG DÜZENLEMELERİN ULUSLARARASI TİCARET ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

ALTINCI BÖLÜM

İHRACATÇILARA VE YERLİ ÜRETİCİLERE TAVSİYELER

A- ANTİDAMPİNG SORUŞTURMALARINA KARŞI İHRACATÇILARIN DİKKAT ETMESİ
GEREKEN HUSUSLAR VE TAVSİYELER

B- DAMPİNGLİ İTHALATA KARŞI YERLİ ÜRETİCİLERİN DİKKAT ETMESİ GEREKEN
HUSUSLAR VE TAVSİYELER

C- ÇİN MENŞELİ MALLARIN DAMPİNGLİ İTHALATINA KARŞI ÖZEL TAVSİYE

SONUÇ

EKLER

EK:1 DAMPİNGLİ İTHALAT NEDENİYLE MADDİ ZARAR GÖRDÜĞÜNÜ İDDİA EDEN
YERLİ ÜRETİCİLER İÇİN ÖRNEK ŞİKAYET BAŞVURU FORMU

EK: 2 ŞİKAYET DİLEKÇESİ ÖRNEKLERİ

EK: 3 DAMPİNG SORUŞTURMASI İTHALATÇI SORU FORMU

EK: 4 1997-2007 YILLARI ARASINDA TC BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
TARAFINDAN ÇIKARILAN İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞLER

YARARLANILAN KAYNAKLAR